

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Joannis Pierii Valeriani Bellunensis Hieroglyphica, Sive De Sacris Ægyptiorum Aliarumque Gentium Literis, Commentariorum Libri LVIII

Valeriano, Pierio

[Lipsiae] ; Francofurti Ad Moenum, 1678

Adventus, vel migratio.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14259

JOANNIS PIERII VALERIANI
HIEROGLYPHICORUM

LIBER XLV.

DE IIS QUÆ PER NAVEM, ET ALIQUOT
EJUS PARTES SIGNIFICANTUR.

Ex sacris Ægyptiorum Literis.

AD REVERENDISS. D. THOMAM CAMPEGIUM
EPISCOPUM FELTRENSEM.

Nunquam putassem, Colendissime Præsul, accidere posse, ut mihi de Jure tecum differendum esset, quod nunc casus tulit, & necessitas postere visa est. Nam cum mecum cogitarem aliquod tibi Commentarium de significatis Ægyptiorum, pro meo erga te cultu & observantia, dedicari (non enim vir tantus pretereundus eras, qui astatem omnem, & jure publice profutendo sententiæ, Roma dicendis, sacrosancto Consilio presidendo, & in Principum negotiis procurandis, insumptu) argumentum querebam quod ad hujusmodi Personæ nomen accommodari posset, opportuneque piscium merorum hieroglyphica commentaria præ manibus habebam, quæ Præsulibus, quibusdam, quos præcipue colo, honoratissime Antistes, caperem distribuere: atq; cum non tam ipsi pisces, quam etiam instrumenta quædam nautica interferenda essent, Anchora tibi deberi visa est, quæ quod firmata Christiana Reip. præsidio aliquando fuerit, antiqua clarissimaq; nobilitatis Campegia domui pro insignibus argentea hinc & inde gestare concessum est, jam ex illo, quo Uginus ipse Campegius pisana classis Imp. mariæ imperium ab impiis infidelibus inquinatum, pacificum reddidit. Sed priusquam de Anchora dicere incipiamus, ex me facturum puto, si animadvertendum dixerò locum libro Pandectarum 14. titulo, de Exercitoria actione, capite statim primo, altero mox paragnapho, perperam interpositam esse. Anchora locutionem Accursium hallucinari puto, quia corruptum sit codicem nactus: ibi enim Ulpiani ex libro ad eadidum verba ita notata sunt: Magistrum navis accipere debemus eum, cui totius navis anchora mandata est, scilicet à domino. Nusquam vero legi ego Anchoram pro gubernatione poni, quod quidem manus pertinet ad clavum: usitatissimaque omnium anchorum metaphora, temonem aut clavum aut gubernaculum regiminis loco poni passim observavi. Sedenim in Ulpiani verbis nulla erit ambiguitas, si veluti in Pisano habetur codice antiquissimo illo, qui Florentiæ asservatur, ita legerimus, Cui totius navis cura mandata est. Castigatissimamq; lectionem hanc & in meo per veteri, & in aliquot codicibus manuscriptis, in quos nemo manus injecerit deprehendi. Elegi itaque te judicem, ut quæ aliena essent, legitimos agnoscerent possessoresque, resque omnis nautica legitime tractaretur. Tu quod Juris est videris: nos anchoram jam ablegata, quando hic standum minime necessum fuerit, ad iter institum peragendam, navim jam ipsam ascendamus.

DE NAVI. CAP. I.

Navis, atque ejus partes aliquot, armentaque ipsa multis locis in veterum monumentis sculpta, & in numis cusa non leve cogitationis argumentum spectantibus exhibere, dum quid hæc sibi velint plerique omnes investigant, quorum bonam explicaturi partem, à numo omnium antiquissimo exordium duximus. Quid igitur sibi Jani numus velit examinemus.

ADVENTUS VEL MIGRATIO. CAP. II.

Rostrum navis alias autem puppis, vel interdum navigium in æs signatum, Jani navigationem in Italiam ostendit: ex altera enim numi parte Janus geminus, ex altera rostrum navis, in-

Navi numus.

Ovid. lib. 1.

At bona posteritas puppim signavit in ære,

Hospitiis adventum testificata Dei,

Quin-

A Quinetiam Onirocritæ observant, quotiescumque quis vel navem vel ratem imaginatus fuerit se videre per quietem, nuncium ex longinquo peregre confesum aucturum. Antiquissima vero est illa numi species, quadrans scilicet, Raticus nomine, in quo ratis. Mosque inde duravit, ut pueri in alexandrum denarios in sublime jactantes exclamarent, aut capita, aut navim: quorum altero post firmatum numum conspicuo, ejus esset victoria, qui divina set, lusu teste vetustatis. Quanquam & altero usi sunt numo, Ovem, Bovemque insculptos habente, quod numi genus documento erat, veteres gregibus & armentis abundasse, quippe quorum omnis res in Ovibus & Bubus collocata erat, ut author est Plutarchus in Problematis.

Artem. lib. 1. cap. 7.

Galli crucem, Sel pilam, pro parte opposita.

Auctore Serbio Rege Rom. esse Plin. l. 18. cap. 3. Hinc nomen pecuniarum & Thescus ab eorum notatione signavit. esse Plut. in problem.

Hadriani numus & Augusti.

FELICITAS. CAP. III.

A Hæc navis in aliquot veterum monumentis felicitatis hieroglyphicum est, ut in Hadriani numo, quæ remigio vecta, pulcherrimeque elaborata visitur, cum inscriptione: FELICITATI AUG. Subnavi vero S. C. COS. III. P. P. In numo etiam Augusti cernere est navium longam cum remigio, cujus eadem inscriptio: FELICITATI AUG.

SALUS. CAP. IV.

Quæ vero navis apud Athenienses erat SALUTIS indicium, in Thesei memoriam coli consueverat, singulisque annis Delon mittebatur Apollini cultum allatura, suscepto olim à Theseo voto hujusmodi, si civibus suis una secum salvis reverfus esset. Eoque interim tempore, quo sacerdos Apollinis navis ejus puppim coronaverat, & Delon ea profecta esset, pelagoque iremenso in patriam rediisset, cautum erat, Atheniensium lege, ne quemquam publice interficerent. Eaque de causa, scribit Plato in Phædone, longum temporis intervallum interjectum esse inter judicium Socratis, & mortem ejus: quod sententia pridie quam spectaculi auspiciu fieret, lata erat.

CHRISTIANÆ PIETATIS SUCCESSUS. CAP. V.

Habet & Christiana pietas felicissimi successus sui signum, navem cum piscatore Petro, tam in familiari summi Pontificis anulo, quam in aureis Apostolici fisci numis expressam, manifestissima ejus quæ subsecuta est felicitatis indicia, tot annis antea præmonstrata. Nam quod Ovidius dixit: *Hospitis adventum respicitur Dei*, sumptum omnino est ex altiori disciplina, qua præci Romani divinitus admoniti essent, hospitem adventurum, qui verum Dei cultum afferret, sive Noam navigio ereptum undis, sive Janum salutaria tot præcepta Italiæ daturum, navi ad nos vectum, ac navi mox insignem in numis, sive ipsum nostræ pietatis autorem fluctuanti navicula affuisse meminimus. Hoc verum ac unicum est adversus sævientis maris rabiem sospitamentum: hic unicus salutis nostræ portus, quem ejusmodi navis auxilio occupare festinaverimus. Sapientissime Joan. Scholasticus vigesimo sexto scalarum suarum gradu pericula recenset, in quæ per mare hoc magnum & spaciosum navigantes incidimus, scopulos, vertigines, inundationes, piratas, belluas, siphones, procelas ventis fluctibusque committas, singulorumque adjicit interpretationes: ut per scopulos, feram præcipitemque iracundiam intelligamus. Per vertiginem, res eas, quæ præter spem oblata mentem circumfistunt, delirioque agitant, & in desperationis profundum rapide devoratos trahunt. Per inundationum tumores, ignorantiam, quæ boni specie decipit. Malus enim & egregie superbus est, sibi omnia arrogat, quicumque est imperitus. Per piratas, gloriarum satellites, qui nostras opes omnibus vitæ incommodis partes, interventu subito diripiunt. Per belluas, nostrum hoc corpus grave, brutum, & efferatum, ac perdifficile cicuratu: utpote quod ventri tantummodo deditum, soiam sibi finem constituit voluptatem. Per siphones, elationis nostræ impetus, per quos ad cælum usque sustol-

Nam sunt qui eundem Noam & Janum vocant.

Periculorum maris enumeratione. Si de epistola Guevara Hispani.

Cccc limur,